

Gdynia, dnia 17 stycznia 2023 r.

Stowarzyszenie Nasze Myjnie
ul. Stefana Batorego 23/7
81-365 Gdynia

Minister Finansów
Pani Magdalena Rzeczkowska
ul. Świętokrzyska 12
00-916 Warszawa

Pani Minister,

Na wstępie uprzejmie informujemy, iż w listopadzie 2022 r. powstało Stowarzyszenie Nasze Myjnie (KRS 0001003749) w Gdyni. Celem Stowarzyszenia jest działalność publiczna polegająca na trosce o interes indywidualny i grupowy przedsiębiorców prowadzących działalność gospodarczą polegającą na prowadzeniu myjni samochodowych.

W imieniu Stowarzyszenia Nasze Myjnie w Gdyni, a także pośrednio w imieniu środowiska przedsiębiorców prowadzących działalność gospodarczą polegającą na prowadzeniu myjni samochodowych wskazujemy i wnosimy, co następuje.

1.

W dniu 20 kwietnia 2004 r. - w swojej zasadniczej części - weszła w życie Ustawa z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (t.j. Dz. U. z 2022 r., poz. 931 z późn. zm.), która reguluje opodatkowanie podatkiem od towarów i usług, czyniąc go dochodem budżetu państwa (art. 1).

W świetle powyższej ustawy, opodatkowaniu powyższym podatkiem podlega między innymi odpłatna dostawa towarów i odpłatne świadczenie usług na terytorium kraju (art. 5 pkt 1). Przy czym dalsze przepisy ustawy regulują w szczególności zakres opodatkowania, status podatnika i płatnika, powstanie obowiązku podatkowego, podstawę i wysokość opodatkowania, a także problem odliczania i zwrotu podatku.

Jedną z istotnych materii ustawy jest także problem dokumentacji podatkowej, któremu ustawa poświęca Dział XI (przepisy art. 106a - art. 112). W ramach tego działu regulowane są w szczególności takie problemy jak faktury, mechanizm podzielonej płatności, ewidencje, a także szczególna postać ewidencji, jaką są kasy rejestrujące.

Kasom rejestrującym poświęcony jest w szczególności rozdział 3 Działu XI. W świetle kluczowego tu art. 111 ust. 1 ustawy, ewidencję sprzedaży przy zastosowaniu kas rejestrujących obowiązani są prowadzić podatnicy dokonujący sprzedaży na rzecz osób fizycznych nieprowadzących działalności gospodarczej oraz rolników ryczałtowych. Dalsze przepisy regulują m.in. zakres danych ujawnianych w tak prowadzonej ewidencji (ust. 1b), skutki nie prowadzenia wskazanej ewidencji w wyżej wskazany sposób (ust. 2 i ust. 3), a także szczegółowe obowiązki podatników prowadzących ewidencję sprzedaży przy zastosowaniu kas rejestrujących (ust. 3a).

2.

Zgodnie z cytowaną wyżej Ustawą z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług wprowadzono szczególne wymogi odnośnie kas rejestrujących (por. art. 111 ust. 6a - art. 111 ust. 6m). W szczególności zaś, ich wprowadzenie do obrotu wymagało uprzedniego uzyskania dla danego typu kas rejestrujących potwierdzenia Prezesa Głównego Urzędu Miar, że kasy te spełniają odpowiednie funkcje (tj. zapewniają prawidłowe zaewidencjonowanie, przechowywanie i bezpieczne przesyłanie danych z kasy rejestrującej na zewnętrzne nośniki danych oraz umożliwiają połączenie i przesyłanie danych między kasą rejestrującą a Centralnym Repozytorium Kas) i wymagania techniczne dla kas rejestrujących.

3.

Ustawa o podatku od towarów i usług udzielała ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych delegacji ustawowej do zwolnienia niektórych grup podatników lub niektórych czynności z obowiązku ewidencjonowania za pomocą kas fiskalnych. Zwolnienie takie mogło być stosowane jedynie na czas określony, a ponadto powinno określać warunki korzystania ze zwolnienia, przy czym powinno uwzględniać sytuację budżetu państwa. Dodatkowo, przy udzielaniu takiego zwolnienia odpowiedni minister był zobowiązany do uwzględniania szeregu szczegółowych kwestii, takich jak w szczególności możliwości techniczno-organizacyjne prowadzenia przez podatników ewidencji przy zastosowaniu kas rejestrujących (art. 111, ust. 8, pkt 3).

Wskazana wyżej delegacja ustawowa jest obecnie realizowana na mocy Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 22 grudnia 2021 r. w sprawie zwolnień z obowiązku prowadzenia ewidencji sprzedaży przy zastosowaniu kas rejestrujących (Dz. U. poz. 2442 z późn. zm.), które w zasadniczej części weszło w życie w dniu 1 stycznia 2022 r. Powyższe rozporządzenie określa zwolnienia na czas określony niektórych grup podatników i niektórych czynności z obowiązku prowadzenia ewidencji sprzedaży przy zastosowaniu kas rejestrujących oraz warunki korzystania ze zwolnienia. Nadto zaś, w paragrafie 4 powyższego rozporządzenia określone są te dostawy i rodzaje usług, do których przewidziane w rozporządzeniu zwolnienia nie mają zastosowania.

I tak w świetle § 4, ust. 1, pkt 2 lit m rozporządzenia - określonych w tym rozporządzeniu zwolnień z obowiązku ewidencjonowania nie stosuje się m.in. do świadczenia usług mycia, czyszczenia samochodów i podobnych usług (PKWiU 45.20.30.0), w tym przy użyciu urządzeń obsługiwanych przez klienta, które w systemie bezobsługowym przyjmują należność w bilonie lub banknotach, lub innej formie (bezgotówkowej).

Jednak na mocy § 7 rozporządzenia, powyższy przepis (wyłączający powyższe zwolnienie) wchodzi w życie z dniem 1 lutego 2023 r.

4.

Podsumowując, zgodnie z obecnie obowiązującą regulacją prawną, w dniu 1 lutego 2023 r., wobec przedsiębiorców prowadzących działalność gospodarczą w zakresie świadczenia usług mycia, czyszczenia samochodów i podobnych usług (PKWiU 45.20.30.0), w tym przy użyciu urządzeń obsługiwanych przez klienta, które w systemie bezobsługowym przyjmują należność w bilonie lub banknotach, lub innej formie (bezgotówkowej) - zaktualizuje się obowiązek prowadzenia ewidencji sprzedaży przy zastosowaniu kas fiskalnych.

5.

W imieniu Stowarzyszenia Nasze Myjnie oraz zgromadzonych w nim przedsiębiorców, a także w imieniu środowiska przedsiębiorców prowadzących działalność gospodarczą polegającą na prowadzeniu myjni samochodowych pragniemy wskazać, że w najwyższym stopniu celowe i uzasadnione jest dalsze odroczenie obowiązku stosowania kas fiskalnych przez przedsiębiorców z naszej branży.

6.

Przede wszystkim wskazać należy, iż kluczowe dla systemu polskiego prawa gospodarczego regulacje prawne nakazują organom władzy publicznej, zarówno w procesie stanowienia, jak i stosowania prawa, podejmowanie dialogu z partnerami społecznymi. Obowiązek ten wynika już z art. 20 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. Nr 78, poz. 483 z późn. zm.). Zgodnie z tym przepisem, podstawę ustroju gospodarczego Rzeczypospolitej Polskiej stanowi społeczna gospodarka rynkowa, której jednym z filarów - obok wolności działalności gospodarczej, własności prywatnej oraz solidarności - ma być dialog i współpraca partnerów społecznych.

Wprost do powyższych zasad konstytucyjnych odnosi się Ustawa z dnia 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców (T.j. Dz. U. z 2021 r., poz. 162 z późn. zm.). Już w preambule do tej ustawy wskazano, iż ma być ona wyrazem respektowania w odniesieniu do przedsiębiorców zasad konstytucyjnych, w tym także zasad praworządności, pewności prawa, niedyskryminacji oraz zrównoważonego rozwoju, przy czym ustawa ta wprost wskazuje, że jej celem jest ochrona i wspieranie wolności działalności gospodarczej - jako podstaw rozwoju gospodarki oraz wzrostu dobrobytu społecznego.

7.

Z powyższych regulacji prawnych wprost wynika, że istotne dla działalności gospodarczej regulacje prawne już w fazie ich projektowania powinny być konsultowane ze środowiskiem przedsiębiorców. Dodatkowo wskazać należy na treść Uchwały Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. Regulamin pracy Rady Ministrów (T.j. M.P. z 2022 r, poz. 348). Zgodnie z § 36 tego aktu prawnego, organ wnioskujący o wydanie ustawy, rozporządzenia, a także każdego innego dokumentu rządowego ma obowiązek przedstawić projekt do konsultacji publicznych, w tym może skierować projekt do organizacji społecznych lub innych zainteresowanych podmiotów albo instytucji w celu przedstawienia ich stanowiska, uwzględniając wytyczne w zakresie prowadzenia konsultacji publicznych. Zauważyć należy, że wytyczne, o jakich mowa w tym przepisie, zostały sformułowane przez Ministerstwo Gospodarki we współpracy z Kancelarią Prezesa Rady Ministrów - "Wytyczne do przeprowadzania oceny wpływu oraz konsultacji publicznych w ramach rządowego procesu legislacyjnego" (<https://rcl.gov.pl/>). Zgodnie z tym dokumentem, przeprowadzenie oceny wpływu jest obligatoryjne w przypadku opracowania projektów aktów normatywnych, tj. ustaw, aktów normatywnych Rady Ministrów, rozporządzeń Prezesa Rady Ministrów lub ministrów, zarządzeń Prezesa Rady Ministrów, ale również projektu założeń projektu ustawy.

Dokument ten określa zasady, jakie należy stosować w zakresie przeprowadzania oceny przewidywanych skutków społeczno-gospodarczych regulacji oraz konsultacji publicznych projektów aktów normatywnych i projektów założeń projektów ustaw. Dokument ten ma wspomóc przejrzyste tworzenie prawa skutecznie rozwiązującego rzeczywiste problemy. Stosowanie tego przewodnika w pracach legislacyjnych ma podnieść jakość przeprowadzanych ocen wpływu i tym samym zwiększyć szanse na wprowadzanie regulacji o możliwie najniższych kosztach, bez zbędnych obciążeń administracyjnych wobec obywateli, w tym przedsiębiorców.

8.

W naszej ocenie, proces fiskalizacji usług świadczonych przez przedsiębiorców prowadzących myjnie samochodowe nie był oparty o rzetelne i wszechstronne konsultacje z zainteresowanymi przedsiębiorcami. Efektem tego było m.in. odraczenie terminu fiskalizacji. Analizując treść Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 22 grudnia 2021 r. w sprawie zwolnień z obowiązku prowadzenia ewidencji sprzedaży przy zastosowaniu kas rejestrujących (Dz. U. poz. 2442 z późn. zm.) zauważyć należy, iż zgodnie z pierwotnym tekstem tego aktu prawnego, objęte nim zwolnienie niektórych grup podatników lub niektórych czynności z obowiązku ewidencjonowania za pomocą kas fiskalnych miało ustać w dniu 1 lipca 2022 r., jednak na mocy kolejnych modyfikacji rozporządzenia - termin ten był przesuwany najpierw do dnia 1 października 2022 r., a potem - do 1 lutego 2023 r., który to termin jest obecnie obowiązujący. Istotnym jest spostrzeżenie, że kolejne "przesunięcia" dokonywane były bezpośrednio przed planowanym wejściem w życie przepisu. I tak, zmiana terminu z 1 lipca 2022 r. na 1 października 2022 r. dokonana została w dniu 30 czerwca 2022 r., zaś zmiana z dnia 1 października 2022 r. na 1 lutego 2023 r. dokonana została w dniu 30 września 2022 r.

Co wynika z uzasadnień kolejnych rozporządzeń modyfikujących termin wejścia w życie powyższego wyłączenia, "(...) "Ministerstwo Finansów na bieżąco dokonywało monitoringu branży producentów kas rejestrujących w zakresie zapewnienia dostępności urządzeń do automatycznej sprzedaży właściwych do stosowania w branży myjni samochodowych, a także analizowało sygnalizowane przez podatników zobowiązanych do zainstalowania takich urządzeń problemy z nabyciem oraz montażem tych urządzeń. Biorąc powyższe pod uwagę, w związku z utrzymującym się stanem zerwanych łańcuchów dostaw oraz sygnalizowanymi w związku z tym przez przedsiębiorców tej branży problemami z nabyciem i instalacją urządzeń fiskalnych - postanowiono o ponownym przesunięciu terminu obowiązkowej

fiskalizacji w tej branży, z 1 października 2022 r. na 1 lutego 2023 r. (...)" O ile Ministerstwo Finansów dokonując zmian terminu ustania zwolnienia fiskalizacji "dokonywało monitoringu branży producentów kas rejestrujących", to z pewnością nie dokonywało analogicznej analizy ze strony przedsiębiorców prowadzących działalność gospodarczą w zakresie prowadzenia myjni.

9.

Efektom powyższego braku konsultacji jest to, że zapewne Ministerstwo Finansów nie posiada odpowiedniego rozeznania sytuacji na rynku myjni samochodowych. Z tej bowiem strony aktualna sytuacja rynkowa wskazuje na oczywisty brak wystarczających warunków do przeprowadzenia fiskalizacji od 1 lutego 2023 r.

10.

Uzasadniając wyrażoną wyżej tezę, w imieniu Stowarzyszenia pozwalamy sobie zarysować podstawowe grupy przesłanek utrudniających wprowadzenie fiskalizacji w terminie 1 lutego 2023 r.

Pierwsza przesłanka ma charakter rynkowy i związana jest z brakiem konkurencyjnej oferty kas fiskalnych, które mogłyby zostać zastosowane w myjniach bezdotykowych. W chwili obecnej jedyną dopuszczoną do wykorzystania w myjniach bezdotykowych kasą fiskalną jest kasa Novitus SDF-3. Ale i tu zachodzą dodatkowe, budzące niepokój okoliczności. Albowiem jakkolwiek wspomniana kasa uzyskała homologację jako „kasa rejestrująca w formie oprogramowania”, to jest sprzedawana jako zwyczajna sprzętowa kasa fiskalna - tyle że bez klawiatury do wprowadzania transakcji. Kasa ta ma jednostkę centralną, jak każda kasa fiskalna (fizyczna, sprzętowa), ma wyświetlacz jak każda kasa fiskalna, połączenie do Centralnego Repozytorium Kas, pamięć itp. Jedyne czym się różni, to sposobem wprowadzania kwoty. SDF-3 pobiera tę informację z linii sygnałowych urządzeń płatniczych. Podsumowując, Novitus SDF-3 jest zwyczajną (sprzętową) kasą fiskalną specjalnego przeznaczenia która została homologowana jako kasa rejestrująca mająca postać oprogramowania. Warto zaznaczyć w tym miejscu, że każda kasa fiskalna składa się z mikrokomputera (zwanego czasem sterownikiem, procesorem, mikrokontrolerem, etc.) oraz programu. Zachodzą zatem poważne wątpliwości, czy powyższy produkt spełnia wymagania, jakie powinny spełniać kasy fiskalne przeznaczone do myjni bezdotykowych.

Drugim budzącym wątpliwość aspektem stosowania kasy Novitus SDF-3 są istniejące po jej stronie ograniczenia środowiskowo - techniczne. Jak wiadomo, korzystanie z myjni

bezdotykowych następuje w znacznie urozmaiconych warunkach atmosferycznych. Stąd zachodzi konieczność stosowania najbardziej niezawodnych urządzeń, w szczególności tych, które zawierają elementy elektroniczne. Z tego względu sprawdzają się tam jedynie najprostsze wyświetlacze, wyświetlacze schowane za podwójną szybą etc. Szczególnie przystosowane do takich warunków są także tzw. akceptatory monet. Muszą być one specjalnie przystosowane do zróżnicowanych warunków pogodowych, będąc dodatkowo wyposażonymi np. w osłony, klapki etc. Specjalnie przystosowane do takich warunków są także terminale płatnicze (są bryzgoszczelne, a dodatkowo zaopatrzone w specjalne osłony - pulpit klienta musi znieść ochlapywanie wodą gdy jest mróz oraz gdy jest upał). Zimą myjnie pracują przy największych mrozach, a latem - na słońcu - pulpity nagrzewają się często do wysokich temperatur. Takie warunki powinny wytrzymać ekrany LCD oferowane wraz z kasami Novitus SDF-3. Tymczasem - co jednoznacznie wynika z doniesień branżowych - stosowane wraz ze wspomnianą kasą panele powyższych warunków nie spełniają. Instrukcja producenta określała zresztą warunki środowiskowe na od -10°C do $+45^{\circ}\text{C}$. Oznaczałoby to, że prowadzenie myjni jest możliwe tylko w zakresie temperatur od -10°C do 45°C . Tymczasem temperatura w Polsce często spada poniżej temperatury -10°C , zaś przy silnym nasłonecznieniu panele nierzadko nagrzewają się do temperatury powyżej 45°C . Gdy w środowisku branżowym powyższy temat został poruszony reakcją producenta było nie zmienienie jakości technicznej urządzeń, lecz ... opis techniczny produktu (przy podawaniu dopuszczalnego zakresu stosowania -20°C do $+55^{\circ}\text{C}$). Oczywiście, powyższe działanie jest niewiarygodne i nierzetelne.

Trzecim aspektem jest jakość urządzeń, a w szczególności - ich ujawniona wysoka zawadność. Jeden z członków stowarzyszenia pod koniec 2022 r. zainstalował 7 sztuk kas SDF-3 na swoich stanowiskach. Dwie z tych kas uległo awarii w pierwszym tygodniu pracy. Podobne sygnały dochodzą od innych podmiotów prowadzących myjnie. Tymczasem należy uwzględnić, iż każda awaria powoduje konieczność wyłączenia z działalności całego stanowiska do czasu usunięcia usterki, co nie następuje szybko, wobec czego powoduje realne straty.

Co wynika z poprzedniej uwagi, czwartym problemem kas fiskalnych SDF-3 jest zawodny serwis gwarancyjny. W przykładzie przedstawionym powyżej serwis gwarancyjny kas trwa dwa tygodnie albo i dłużej. W tym czasie stanowisko musi zostać zamknięte, czyli nie przynosi właścicielowi dochodu.

11.

Zarysowany wyżej jedynie ogólnie problem niskiej jakości urządzenia oraz serwisu gwarancyjnego wynika - naszym zdaniem - z monopolistycznej pozycji producenta i pośpiechu we wprowadzaniu urządzenia. Firma Novitus bardzo się śpieszyła z opracowaniem swojego produktu SDF-3 w 2021 r., aby być pierwszą i jedyną na rynku. Trwały wówczas jedynie ograniczone konsultacje w sprawie fiskalizacji myjni bezdotykowych. Jakkolwiek powyższe zamierzenie się powiodło (Firma Novitus dysponuje monopolem i zapewne ma świadomość jego niezachwianej pozycji) to odbywa się to ze szkodą dla nabywców, którzy są skazani na zakup produktu drogiego, niedopracowanego, zawodnego i zaopatrzonego w niedostateczny serwis gwarancyjny. Odnosząc się do uwag o monopolistycznym charakterze produktu należy dla porządku dodać, że co prawda od niedawna jest jeszcze dostępna Kasa ELZAB KW3, ale wymaga ona kupna drogiego terminala płatniczego, a przy tym oferta nie jest dostępna w sprzedaży. Powyższy produkt nie jest zatem realną alternatywą i nie wpływa na ocenę Novitusa jako monopolisty (przy czym zwrócić należy uwagę, że firma Elzab i firma Novitus należą do jednej grupy kapitałowej COMP SA co czyni konkurencję między tymi producentami pozorną.

12.

Dalszą, dotąd niewymienioną, przeszkodą do powodzenia wprowadzenia fiskalizacji od dnia 1 lutego 2023 r. jest znaczna różnorodność stosowanych na myjniach urządzeń. Wiele z tych urządzeń ma po 20 lat lub więcej, nadal jest sprawna i dobrze realizuje swoje zadania. Wiele myjni ma kombinowane systemy płatności (monety, żetony, karty płatnicze, klucze, karty przedpłacone, aplikacje w smartfonie etc.). Opracowanie poprawnej metody połączenia z kasą fiskalną takich myjni wymaga czasu i może być bardzo kosztowne - wszak rozwiązania indywidualne zawsze są najdroższe. Trzeba dać czas właścicielom i firmom na przygotowanie się finansowe i techniczne. Wraca tutaj temat różnorodności oferty fiskalizacji. Im większa oferta tym łatwiej znaleźć tą kasę najlepiej pasującą.

13.

Kolejną przeszkodą do w określonym wyżej terminie jest jej znaczny koszt. Instalacja kas fiskalnych SDF-3 oznacza dużo większe prace, niż wprowadzenie kasy fiskalnej w innych miejscach (w szczególności - na wolnym powietrzu). W szczególności taka instalacja wymaga doprowadzenia dodatkowego okablowania do pulpitów klienta; często - zakupienia odpowiednich zasilaczy, zawsze zaś - zakupienia dostępu do internetu na myjni.

Najważniejszym, a koniecznym zabiegiem jest wprowadzenie fizycznych modyfikacji w pulpicie klienta. Dodatkowym utrudnieniem jest to, że zgodnie z obowiązującymi regulacjami każde stanowisko powinno być zaopatrzone w specjalnie do niego przeznaczoną kasę fiskalną. Okoliczność ta znacznie zwiększa koszty inwestycji. Stąd też w imieniu członków naszego stowarzyszenia, a w istocie w imieniu przedsiębiorców prowadzących działalność polegającą na prowadzeniu myjni apelujemy, aby wprowadzić takie metody fiskalizacji, aby nie powodowały one nadmiernych obciążeń technicznych i ekonomicznych (w szczególności przy zastosowaniu rozwiązań: jedna kasa fiskalna na myjni wydająca żetony pasujące do wrzutników na stanowiskach; jedna kasa na myjni sama przesyłająca uiszczoną kwotę do wybranego stanowiska; kod QR na każdym stanowisku z zakodowanym linkiem do paragonu, a fiskalizacja przez jedną kasę – jedno urządzenie). Pozwólmy przedsiębiorcom wybierać najlepsze rozwiązania.

14.

Powyżej zarysowane względy - w ocenie Stowarzyszenia - czynią wniosek o odroczenie obowiązku stosowania kas fiskalnych przez przedsiębiorców w branży myjni samochodowych zasadnym. Jednak przede wszystkim wnosimy o przeprowadzenie przez Ministerstwo Finansów rzetelnych i wszechstronnych konsultacji zarysowanej tu problematyki wdrażania kas fiskalnych z reprezentatywnymi przedstawicielami nie tylko producentów technologii myjni, producentów kas fiskalnych, lecz także przedsiębiorców prowadzących myjnie. Jako reprezentacja branży oferujemy Ministerstwu Finansów pełną pomoc i współpracę. W związku z tym prosimy o przyjęcie delegacji naszego Stowarzyszenia oraz delegacji przedsiębiorców - celem bezpośredniego i rzetelnego przedstawienia najbardziej istotnych problemów związanych z fiskalizacją branży myjni samochodowych.

Z poważaniem,
Zarząd Stowarzyszenia

do wiadomości:

1. Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów
2. Biuro Rzecznika Małych i Średnich Firm